

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: חורף תשע"ג, 2013
מספר השאלון: 201,002104

תנ"ך

ידע ובקיאות

לבתי ספר דתיים

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון – שאלות קצרות

פרק ראשון – תורה – (5×4) – 20 נקודות
פרק שני – נביאים ראשונים – $(4 \times 8) + (8 \times 1)$ – 40 נקודות

חלק שני – שאלות מקיפות

פרק שלישי – תורה – (10×2) – 20 נקודות
פרק רביעי – נביאים ראשונים – (10×2) – 20 נקודות
סה"כ – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) תנ"ך שלם בלי פירושים.

(2) ספרים שמות ובמדבר עם פירוש רש"י, בלי סיכומים וטבלאות.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על השאלות בטופס הבחינה, לפי ההוראות.

(2) העתקה בלבד של פסוק או של פירוש לא תתקבל כתשובה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

שים לב: ענה על השאלות בקיצור נמרץ. לרוב די במילים ספורות או במשפט אחד. העתקה בלבד של פסוק או של פירוש לא תתקבל כתשובה.

חלק ראשון – שאלות קצרות

פרק ראשון – תורה (20 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-6 (לכל שאלה – 5 נקודות).

1. א. "ויאמר מלך מצרים למילדת העבריות..."

כיצד הגיבו המיילדות על גזרת פרעה, וכיצד הן הסבירו לפרעה את התנהגותן?

ב. מה עשו אהרון וחור במלחמת ישראל בעמלק, וכיצד עזרה פעולתם לישראל במלחמה?

2. עשרת הדיברות

א. ציין שלושה ציוויים הנוגעים לעבודה זרה, וכתוב כיצד העונש על עבודה זרה, המצוין בכתוב, מבטא את החומרה המיוחדת של חטא זה.

ב. הסבר את מצוות התורה בדיבר "לא תגנב". היעזר ברש"י.

הסבר את מצוות התורה בדיבר "לא תענה ברעך עד שקר".

3. עיין **בבמדבר**, ט"ו.

א. עיין בפסוקים י"ז-כ"א.

באיזו מתנת כהונה עוסקים פסוקים אלה, וממתי בני ישראל מחויבים לתת אותה?

ב. עיין בפסוקים ל"ז-מ"א.

ציין שני פרטים שהתורה מצווה בנוגע למצוות הציצית.

ציין מטרה אחת של מצוות ציצית, על פי פסוקים אלה.

4. עיין **בבמדבר**, ל"ב.

א. (1) מה ביקשו שני השבטים ממשה, וכיצד הם נימקו את בקשתם?

(2) לשם מה הזכיר משה בתשובתו הראשונה אליהם את חטא המרגלים?

ב. באילו תנאים הסכים משה לבקשתם של שני השבטים? ציין שני תנאים.

5. ענה על שלושה מהסעיפים א-ד.

א. כיצד עזר משה לבנותיו של יתרו, וכיצד גמל לו על כך יתרו?

ב. למי אסור לאכול מקרבן הפסח? ציין שני אנשים.

ג. מה מצווה התורה במצוות פטר חמור? ציין את שתי האפשרויות.

ד. את מי מטמא אפר פרה אדומה, ואת מי הוא מטהר?

6. המשכן וכליו

א. למה שימשה הפרוכת, למה שימשה הכפורת, וממה הייתה עשויה כל אחת מהן?

ב. בשני מקומות השתמשו באדנים.

מה הם שני המקומות, ומה היה תפקידם של האדנים?

פרק שני — נביאים ראשונים (40 נקודות)

ענה על תשע שאלות: על שמונה מהשאלות 7-16 (לכל שאלה — 4 נקודות) ועל אחת מהשאלות 17-18 (8 נקודות).

ענה על שמונה מהשאלות 7-16 (לכל שאלה — 4 נקודות).

7. א. עיין ביהושע, ז'.

בעקבות מה פנה יהושע אל ה', ומה הייתה תשובת ה' על פנייתו?

ב. עיין בשמואל א', פרק י"ב.

"ויאמרו כל העם אל שמואל התפלל בעד עבדיך אל ה' אלקיך ואל נמות".

מה בא להוכיח האות שנתן שמואל לעם, ומה השיב שמואל על בקשת העם להתפלל לה' עבורם?

8. א. עיין ביהושע, כ"ד.

יהושע מזכיר בדבריו כמה מקרים שבהם הושיע ה' את ישראל.

כתוב לשם מה יהושע מזכיר אותם בדבריו.

ב. ציין אירוע אחד מעברו של עם ישראל שיפתח מזכיר בדבריו למלך בני עמון, וכתוב לשם

מה הוא מזכיר אירוע זה.

9. א. עיין בשופטים, ר'.

מדוע ביקשו אנשי עפרה מיואש להסגיר את גדעון, וכיצד הוא נימק את סירובו לבקשתם?

ב. עיין בשופטים, ט"ו.

מדוע רצה שבט יהודה להסגיר את שמשון לפלשתים, ובאיזה תנאי הסכים שמשון לדרישתם?

10. פילגש בגבעה

א. היכן הציע הנער ללון, ובאיזה נימוק דחה האיש הלוי את הצעתו?

ב. מה דרשו שבטי ישראל משבט בנימין לאחר המעשה בגבעה, וכיצד הם נימקו את דרישתם?

11. א. "ויאמר שאול לא יומת איש ביום הזה כי היום עשה ה' תשועה בישראל" (שמואל א, פרק י"א, פסוק י"ג).

את מי רצו ישראל להרוג, ומהי התשועה שאליה התכוון שאול בדבריו?

ב. פעמיים סירב דוד לבקשת בני צרויה להרוג את שמעי בן-גרא.

ציין נימוק אחד של דוד לסירובו להרוג את שמעי במהלך מרד אבשלום, ונימוק אחד לסירובו להרוג את שמעי לאחר המרד.

12. א. "ויהי בברח אביתר בן אחימלך אל דוד קעילה" (שמואל א, פרק כ"ג, פסוק ו').

בעקבות מה ברח אביתר לקעילה, וכיצד סייע שם לדוד?

ב. במה חטא אביתר הכוהן לשלמה, ומדוע החליט שלמה שלא להרגו?

13. א. "לא תצא עוד אתנו למלחמה" (שמואל ב, פרק כ"א, פסוק י"ז).

בעקבות מה ביקשו זאת גיבורי דוד ממנו, וכיצד הם נימקו את בקשתם?

ב. עיין בשמואל ב, פרק כ"ג.

"הדם האנשים ההלכים בנפשותם..." (פסוק י"ז).

למה התכוון דוד בדברים אלה, ובעקבות מה הוא אמר אותם?

14. עיין במלכים א, פרק י"ב.

א. כיצד נימקו הזקנים את הצעתם לרחבעם, ומה הייתה הסיבה מאת ה' לדחיית עצתם?

ב. ציין שני דברים שעשה ירבעם כדי לבסס את שלטונו.

15. בחר בשלושה מהסעיפים א-ד, וכתוב מי אמר את הדברים, ובאיזה הקשר הם נאמרו.

א. "בני שים נא כבוד לה' אלקי ישראל ותן לו תודה".

ב. "לא אמשל אני בכם ולא ימשל בני בכם ה' ימשל בכם".

ג. "מי יתן מותי אני תחתיך".

ד. "ונתת לעבדך לב שִׁמְעָה לְשַׁפֵּט אֶת עַמְּךָ".

16. ענה על שלושה מהסעיפים א-ד.

א. בעקבות מה ביקשו הגבעונים לכרות ברית עם ישראל?

ב. לפי הכתוב, מדוע לא הוריש ה' את כל גויי הארץ מפני בני ישראל? ציין סיבה אחת.

ג. מדוע בייש חנון מלך עמון את שליחי דוד?

ד. במה עזר חירם מלך צור לשלמה?

ענה על אחת מהשאלות 17-18 (8 נקודות).

17. במפה שלפניך רשומים ארבעה מספרים. שלושה מהם מציינים שמות של נחלים שבהם פעלו מנהיגי ישראל.

שמות הנחלים הם: קישון, הבשור, קדרון.

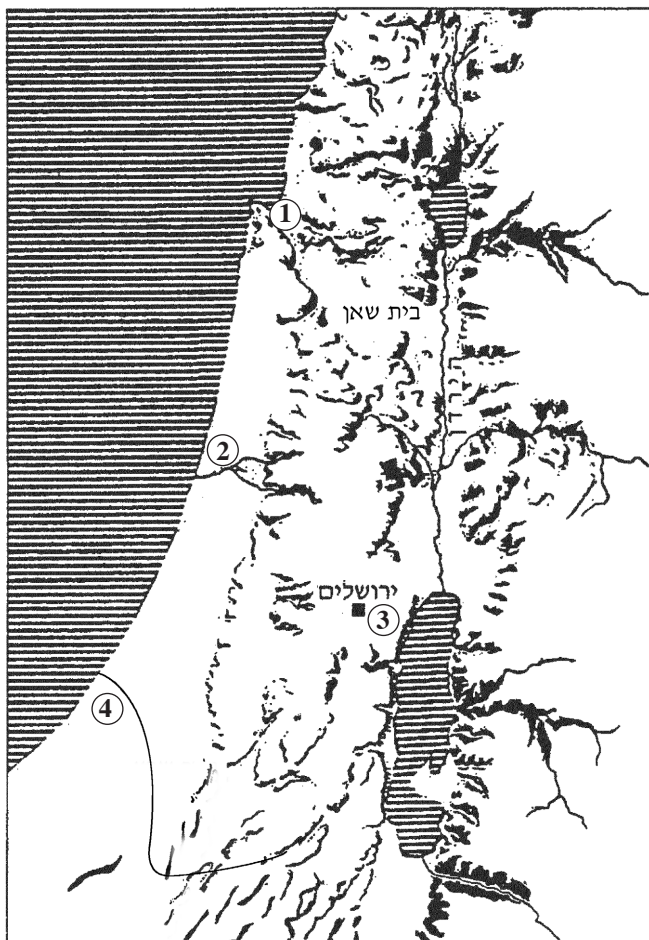
א. כתוב ליד כל שם של נחל את המספר המתאים לו במפה.

שים לב! במפה יש מספר מיותר.

קישון _____

הבשור _____

קדרון _____

ב. מה החוק שקבע דוד בנחל הבשור בנוגע לשלל, ובעקבות מה הוא קבע חוק זה?

18. א. לפניך ארבעה אירועים שדוד ויואב היו מעורבים בהם.

ציין באמצעות הספרות 1-4 את סדר התרחשות האירועים (1 – המוקדם ביותר, 4 – המאוחר ביותר). את הספרות יש לכתוב במשבצות הריקות שמתחת לאירועים.

הריגת עמשא	הריגת אבנר	לכידת רבת בני עמון	שליחת האישה התקועית

ב. לשם מה קרא יואב לדוד להצטרף אליו בעת לכידת רבת בני עמון?

חלק שני — שאלות מקיפות

פרק שלישי — תורה (20 נקודות)

ענה על שתי השאלות 19-20 (לכל שאלה — 10 נקודות).

19. א. (1) עיין בשמות, ז'.

מדוע לא הכה משה את היאור במכת דם? היעזר ברש"י.

(2) עיין בשמות, ח'.

מדוע לא הכה משה את החול במכת כינים? היעזר ברש"י.

ב. "ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים".

כיצד נהג העם בזמן זה, ומדוע נהג כך? היעזר ברש"י.

ג. "ויאמר שאול... ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל בעלותם ממצרים".

מי עשה חסד עם בני ישראל, וכיצד גמל שאול לצאצאיו?

20. א. ציין שני ציוויים שנצטוו ישראל על המן בנוגע לשבת.

ב. כיצד מנמקת התורה בעשרת הדיברות את מצוות שמירת השבת?

ג. "כי אות הוא ביני וביניכם לד'תיכם לדעת כי אני ה' מקדשכם" (שמות, ל"א, ל"ג).

כיצד מהווה השבת אות לכך שה' קידש את ישראל? היעזר ברש"י.

פרק רביעי — נביאים ראשונים (20 נקודות)

ענה על שתי השאלות 21-22 (לכל שאלה — 10 נקודות).

21. א. "אשר ידעון כי כאשר הייתי עם משה אהיה עִמָּךְ" (**יהושע**, ג', ז').

מה יוכיח לישראל שה' יהיה עם יהושע כפי שהיה עם משה?

ב. "שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון".

באיזה אירוע ביקש יהושע מה' בקשה זו, וכיצד היענות ה' לבקשתו סייעה לישראל?

ג. על פי הנאמר בשירת דבורה, איזה שימוש עשה ה' בטבע כדי לעזור לעם ישראל במלחמה בסיסרא?

22. א. "נפלאה אהבתך לי מאהבת נשים" (**שמואל ב**, פרק א', פסוק כ"ו).

הבא שני מקרים (משני פרקים שונים) שבהם מתבטאת אהבת יהונתן לדוד.

ב. "ויאמר דוד הכי יש עוד אשר נותר לבית שאול ואעשה עִמו חסד בעבור יהונתן".

עם מי מבית שאול עשה דוד חסד, ומהו החסד שעשה?

ג. כיצד באה לידי ביטוי נאמנותו של דוד ליהונתן בנוגע לקיום השבועה לגבעונים?

בהצלחה!